

Тарқири

роҳбари илми ба рисолан номзадии доктори PhD – и омӯзгори калони кафедран географияи иқтисодӣ ва иҷтимоии факултети географияи ДҶОТ ба номи Садриддин Лийӣ Ҳақназаров Умарали Нуралиевич дар мавзуи “Хусусиятҳои иқтисодӣ-географии муҳочирати меҳнати дар минтаҳаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон”.

Муҳимияти мавзуи тадқиқот. Муҳочират раванди ҳаракати аҳолӣ тавассути сарҳади байналмиллалӣ ва ё дар худуди кишвар мебошад. Муҳочират ҳамонгуна нақли интиқоли одамонро вобаста аз давомият, ҳайат ва сабабҳо дар бар мегирад; муҳочирати интиқолӣ (ҳаракати одамон аз ҷиҳати иқтисодӣ-иҷтимоӣ, афроди нақли макон ёфта, аниҳоси берун ронда шуда, гурезагон ва муҳочирони иқтисодиро дар бар мегирад.

Муҳочират дар ҳудҷа ҷаибаҳои ҳаётӣ демографӣ, иҷтимоӣ ва иқтисодии географи ва ҳам маърифатиро (маълумотнокӣ) дар бар мегирад. Моҳияти муҳочирати муосир дар самтҳои салоҳият ва имкониятҳои ба кор шомил шудани аҳолиро зохир менамояд.

Агар ба муҳочират ҳамчун як наидан табиӣ назар намоем, маълум мегардад, ки он дар гулӣ таъриҳ дар пайдоини тамадӯнҳо, пайванди наслҳо, дар густарини фарҳангӣ тамадӯнҳо нақни бузург дорад ва метавонад дошта бошад. Муаян намудани таъсири муҳочират, моҳият ва хусусиятҳои асосии он, кувваҳои ҳаракатҳоҳанда ва муаяинуандан рафтори муҳочирони меҳнатӣ, масъалаҳои асосие ба ҳисоб мераванд, ки бояд омӯхта шавад.

Мутаасифона дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳлили илми объективии вазъи муҳочират, идоракуни он нисбатан суст ба роҳ монда шудааст. Идоракуни ва ба низом даровардан, муаян намудани омӯхон иқтисодии муҳочирати меҳнатӣ дар Тоҷикистон то ҳол ҷиҳатҳои назарияни методологиали ҳаматарафа муаян нигардидааст, бинобар

ин ҳалгалаб мебоиад, ки гуфтаҳои боло муҳимиҳати мавзӯи тадқиқотро муаян мекунад.

Навгониҳои илми омӯзини рисолаи мазкур дар он аст, ки муаллиф аҳамияти муҳочирати меҳнатиро ҳамчун омили ҳамгирой дар тақсимоти байналмилалии географии меҳнат асоснок намуда, ҷиҳатҳои мусбӣ ва мағнӣи муҳочирати меҳнатиро таҳлил намуда, консесияи роҳҳо ва усуљҳои иқтисодӣ – географӣ ҳалли муниципалитетҳои мавҷудаи муҳочирати меҳнатиро муаян намудааст.

Ба гайр аз он зарурати ташкил намудани шакли муҳочирати муташаккил асоснок карда шуда, омилҳои асосии он ҳам аз ҷиҳати мусбӣ ва ҳам аз ҷиҳати мағнӣ нишон дода шудааст.

Мақсад ва ҳадафҳои омӯзини. Ин коркарди методологию назариявии ҳалли муниципалитетҳои иқтисодию иҷтимоӣ, муҳочирати меҳнатӣ, ҷорабинҳои давлати ва коркарди нақшаю ҷорабинҳо оид ба равандҳои муҳочиратро асоснок карда онҳоро амали намудан мебоиад.

Натиҷаҳои асосии тадқиқоти муаллиф дар 9 адад мақолаҳои чопи аз он ҷумла 4 адад дар журналҳое, ки ба Бюолитени Камисию Олии Атестацисиони вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Федератсияи Руссия дохил менаванд ба ҷоп расидааст.

Натиҷаҳои асосии тадқиқот ва иенниҳоду тақлифҳое, ки дар вакти омода намудали рисола ба даст омадааст дар 3 конфронсҳои ҷумҳурияйӣ ва доинигоҳи онд ба масъалаҳои ҳусусиятҳои иқтисодӣ-географии муҳочирати меҳнатӣ муҳокима шудааст.

Рисолаи помбурда ба ишонномаи (паспорти) ихтисоси 25.00.24-Географияи иқтисодӣ, иҷтимоӣ, сиёсӣ ва рекреатсионӣ мувофиқат мекунад.

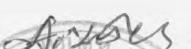
Автореферат (финурдан рисола) асосан мазмуну мундариҷаи рисоларо ишони медиҳад ва аз руи таъботҳои асосии Комисиони Олии Атестацисиони Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Федератсияи Руссия омода шудааст.

Дар ҷамъбаст, ҳамипро бояд қайд намуд, ки Ҳақназаров Умарали дар давоми фаъолияти илмиюн ва таҳсил дар шуъбаи аспирантура зинаи доктор PhD ҳамчун олимни гашабускор, ҷуянда ва меҳнатдӯст худаipro муарифи намуда дар рағти тадқикот усуљҳои мӯкоисавӣ, картографӣ, оморӣ, модулсозии математикий, саҳроӣ, нурсинҳои сотсиологӣ истифода бурда ба дараҷаи баланди илмӣ поил гардид. Натиҷаҳои илмис, ки Ҳақназаров Умарали ба даст овард дар асосӣ тадқикотҳо ҷидди назариявӣ-методологӣ ба даст омадааст. Умарали ҳангоми тадқикот аз пажуҳишҳои сотсиологӣ, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳуҷатҳои ҳуқуқиу месъёри, ҳисоботҳои оморӣ, дисертасияҳо монографияҳо, маводҳои семинарӣ ва конфронсҳои илмӣ васеъ истифода бурда оиди тақмил додани омилиҳои асосии муҳоҷирати меҳнатӣ ва идоракуни он пешниҳодҳои муфид намудааст.

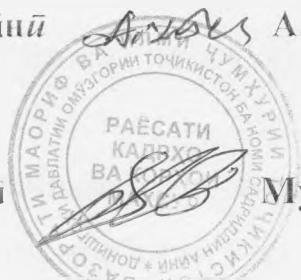
Дисертасияи Ҳақназаров Умарали мустақилона ба итном расонида шуда ба галаботи Камисияи Олии Атестацисионии Вазораги маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгу мебошад.

Бояд хотиррасон кунем, ки муаллифи дисертасия Ҳақназаров Умарали барои поил шудан ба дараҷаи илми доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтиноси 6D060901 Географияи иқтисодӣ, иҷтимоӣ, сиёсӣ ва рекреацисиони сазовор мебошад.

**Роҳбари илмӣ иомзади илмҳои иқтисодӣ
Професори кафедран географияи иқтисодӣ
ва иҷтимони Д҃ОТ ба номи Садриддин Айнӣ**

 А. Ҕураев

Имзон Ҕураев А. -ро таасиқ мекунам:
Сардори РК ва КМ Д҃ОТ ба номи С.Айнӣ
« 20 » 09 2022 с.

Мустафозода А.

Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734003 ҷ. Ҕушанбе, ҳ. Рӯдаки 121, www.tgpu.tj;
E-mail: info@tgpu.tj, тел: +992 (37) 224 13 83